

FICHE 2.2 - AANPASBAARHEID
DOEL
Aanpasbaar ontwerpen door het bevoorrechten van demontage en ontmanteling.
SELECTIEVE SAMENVATTING

Familie	Doelstelling(en)	Orde praktijk	Praktijk die invloed heeft op	Type werf	Projectfase	Verantwoordelijke actor
Bouwproces	Economisch en sociaal Praktijk	Operationeel Conceptueel	Materie	Nieuwbouw Renovatie	Structurele preventie	Bouwheer

BESCHRIJVING

De aanpasbaarheid heeft betrekking op de preventie van de ontmanteling, de functieverandering en de evolutie van de noden tijdens de levenscyclus van materialen.

De architect moet kunnen veronderstellen hoe het gebouw in de loop van het ontwerp en het bouwproces zou kunnen evolueren met de tijd (andere gebruiker, veroudering, ...). De architect zou ook moeten kunnen veronderstellen hoe de materialen efficiënt zouden kunnen worden gerecupereerd wanneer onderhouds- of renovatieperiodes worden. Verschillende ontwerpscenario's kunnen de aanpasbaarheid van het gebouw voorkomen. Zo kunnen druk- en skeletstructuren hergebruik en demontage vergemakkelijken door de energieuitgave te beperken (een lager subsidiariteitsniveau dan bij trekkracht).

Bovendien kunnen verschillende aandachtspunten de aanpasbaarheid van gebouwen stimuleren, met name:

- Garanderen van de toegankelijkheid tot het gebouw
- Ontwerpen van demonteerbare en vervangbare wanden (ontwerpen van gemakkelijk uitneembare elementen)
- Bezorgen van informatie over de demonteerbaarheid van het bouwwerk en zijn onderdelen.
- Garanderen van de toegankelijkheid tot de bevestigingssystemen om latere demontage mogelijk te maken
- Gebruiken van mechanische bevestigingssystemen die de ontmanteling vergemakkelijken
- Vermijden van composietlijmen en -materialen (alleen de relevante elementen zoals binnenwanden of trap, enz.)
- Voorzien van eenvoudige waterafvoersystemen
- Gebruiken van stabiele en slipvrije bekledingen
- Ontwerpen van voldoende ruime circulatiezones om de circulatie van personen met beperkte mobiliteit mogelijk te maken

KRITIEKEN

Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none"> - Zoveel mogelijk mensen thuis houden - Voorkomen van afvalproductie aan het einde van de levensduur 	<ul style="list-style-type: none"> - Meerkost van het ontwerp - Onzekerheid over wat er met het gebouw en zijn gebruikers zal gebeuren - Verlies van informatie door opeenvolgende verkoop en wederverkoop

LINK MET ANDERE FICHES

Deze praktijk behoort tot de familie van de praktijken:

A - Moderne bouwtechnieken : Off-site, flexibiliteit, omkeerbaarheid, aanpasbaarheid, 3D-printing...

B - Materialenvalorisatie : recyclage, hergebruik, terugwinning

REFERENTIES / VOORBEELDEN

- MATRIciel, Fiche 4.3 : La gestion des déchets du secteur de la construction, Rapport Technique "Bâtiments exemplaires", Bruxelles Environnement
- Breels, S., 2005, Les déchets dans le secteur de la construction : Enjeux de la conception architecturale - Proposition d'étude pour la réduction des la production de déchets en phase de rénovation, Travail de maitrise - Cycle d'études postgrades et master européen en architecture et développement durable, UCL-EPFL
- Trachte, S., 2003, Gestion des déchets de chantier: Potentiel d'avenir pour le secteur de la construction en région de Bruxelles-Capitale, Travail de maitrise - Cycle d'études postgrades et master européen en architecture et développement durable, UCL-
- Davis Langdon, L. L. P. (2009). Designing out waste: a design team guide for buildings. Oxon: WRAP
- Huygen, J. M. (2008). La poubelle et l'architecte: vers le réemploi des matériaux. Actes sud
- Construire Adaptable, *Guide d'aide à la conception d'un logement adaptable* : <http://www.construire-adaptable.be/index.cfm?n01=download&n02=Guide>